

Türkiye Elektrik Sektöründe Özelleştirme Çalışmaları

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

Mart 2013

Elektrik Sektörü Özelleřtirmelerinin Gerekçeleri

- ❖ Daha rekabetçi bir piyasa oluşturulması
- ❖ Verimliliğın artırılması
- ❖ Uzun vadeli arz güvenliğı için gerekli yatırımların kamuya ek yük getirmeden teşvik edilmesi
- ❖ Kamu şirketlerinin piyasadaki ağırlığının azaltılarak, devletin daha çok düzenleyici bir rol almasının sağlanması

Elektrik Dağıtım Özelleştirmelerinde Geline Noka

ELEKTRİK DAĞITIM ŞİRKETİ	İHALE/DEVİR BEDELİ (milyon ABD \$)	MEVCUT DURUM	YATIRIMCI
Başkent EDAŞ	1.225	Özelleştirildi	Enerjisa-Verbund
Sakarya EDAŞ	600	Özelleştirildi	Akcez
Meram EDAŞ	440	Özelleştirildi	Alarko-Cengiz
Aras EDAŞ	128,5	Devir çalışmaları devam etmektedir.	Kiler
Osmangazi EDAŞ	485	Özelleştirildi	Eti Gümüş
Uludağ EDAŞ	940	Özelleştirildi	Limak-Kolin-Cengiz
Çamlıbel EDAŞ	258,5	Özelleştirildi	Limak-Kolin-Cengiz
Yeşilirmak EDAŞ	441,5	Özelleştirildi	Çalık Enerji
Çoruh EDAŞ	227	Özelleştirildi	AKSA Elektrik
Fırat EDAŞ	230,3	Özelleştirildi	AKSA Elektrik
Vangölü EDAŞ	118	Onay Süreci devam etmektedir.	Türkerler
Trakya EDAŞ	575	Özelleştirildi	IC Holding
Dicle EDAŞ	387	Onay Süreci devam etmektedir.	İşkaya Doğu Ortak Girişim Grubu
Toroslar EDAŞ	1.725	Onay Süreci devam etmektedir.	Enerjisa
İstanbul Anadolu Yakası EDAŞ	1.227	Onay Süreci devam etmektedir.	Enerjisa
Boğaziçi EDAŞ	1.960	Devir çalışmaları devam etmektedir.	Limak-Kolin-Cengiz
Akdeniz EDAŞ	546	Devir çalışmaları devam etmektedir.	Limak-Kolin-Cengiz
Gediz EDAŞ	1.231	Devir çalışmaları devam etmektedir.	Elsan-Tümaş-Karaçay
TOPLAM	12.744,8		

Elektrik Üretim Özelleştirmelerinde Geline Noka

Üretim Özelleştirmeleri

2008 → 9 küçük Santralin (140 MW) ihaleleri yapıldı.

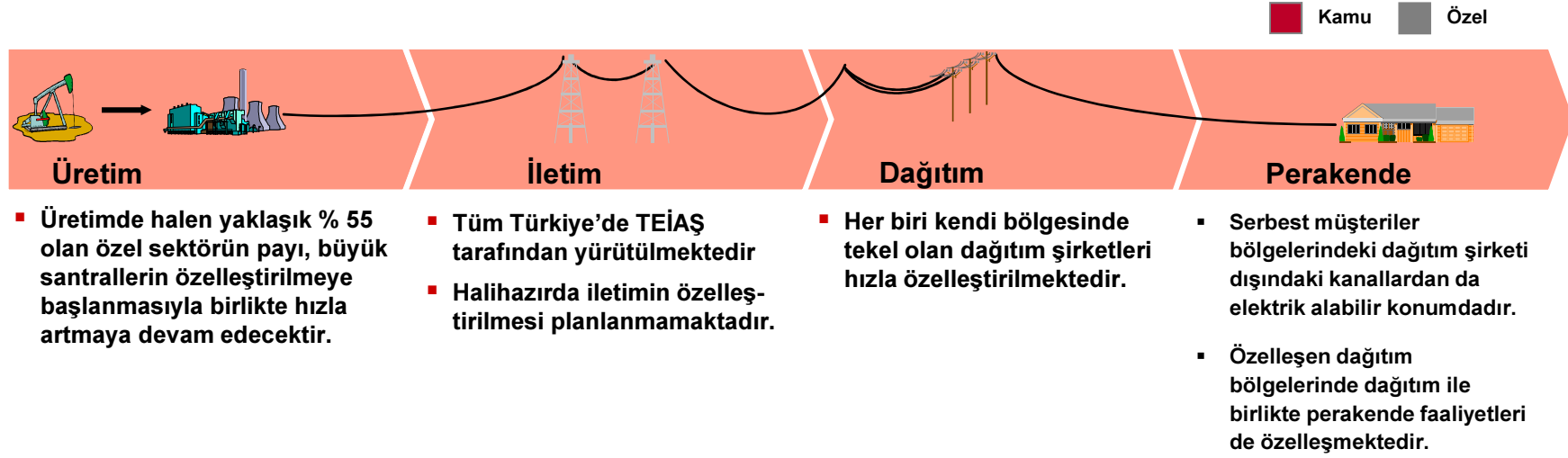
2010 → 50 küçük Akarsu Santralının (141 MW) ihaleleri yapıldı.

2012 → 17 küçük Akarsu Santrali (63 MW) ve Seyitömer Termik Santralının ihaleleri yapıldı.

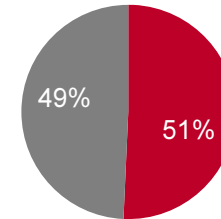
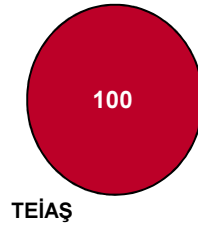
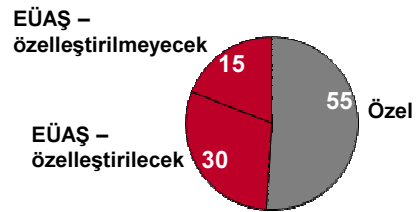
2013 → Kangal ve Hamitabat Termik Santralının ihaleleri yapıldı.

Santral	Kurulu Güç (MW)	Yakıt Tipi	İhale İlan Tarihi	İhale Tarihi	İhale Bedeli (milyon ABD \$)	Mevcut Durum
Seyitömer	600	Linyit	06/11/2012	28/12/2012	2.248	Devir çalışmaları devam etmektedir.
Kangal	457	Linyit	06/11/2012	08/02/2013	985	İhalenin onay süreci devam etmektedir.
Hamitabat	1.156	Doğalgaz	10/08/2012	06/03/2013	105	İhalenin onay süreci devam etmektedir.

Elektrik Piyasasında Özel Sektörün Payı

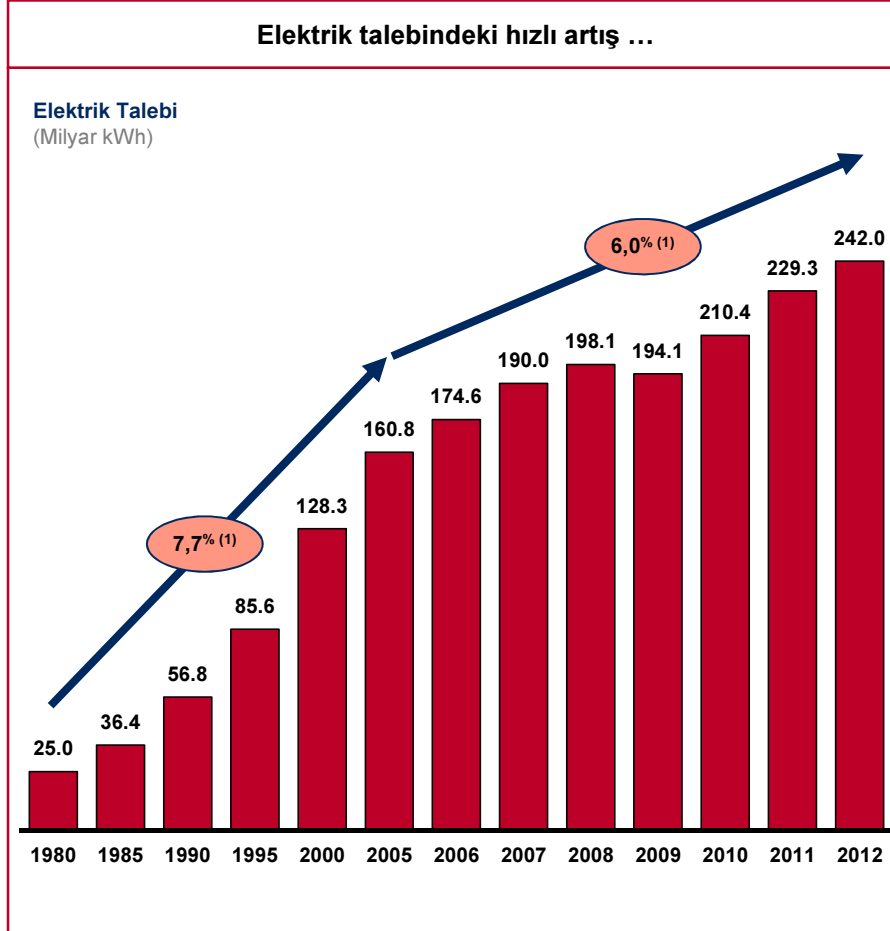
Tahmini güncel pazar payları¹

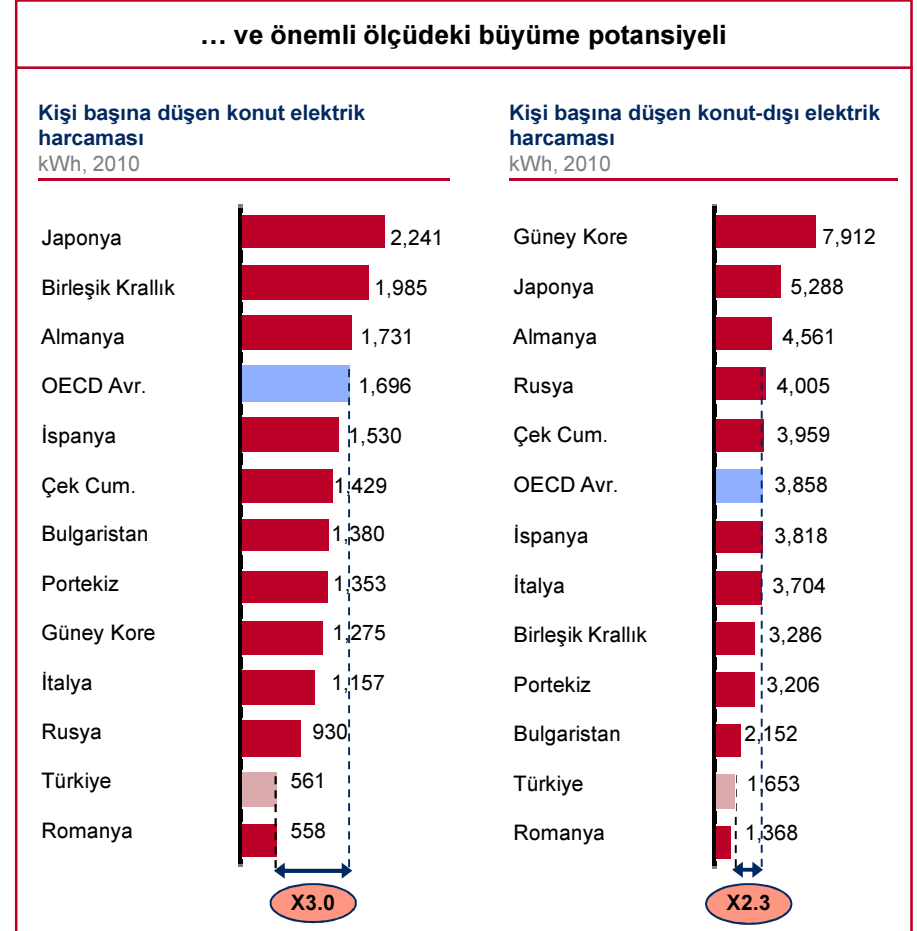
- Kamudaki Dağıtım Şirketleri
- Özel Sektördeki Dağıtım Şirketleri

Elektrik Sektörüne Genel Bakış

Türkiye toplam elektrik talebi 2012 yılında 242 TWh'e ulaşmıştır.

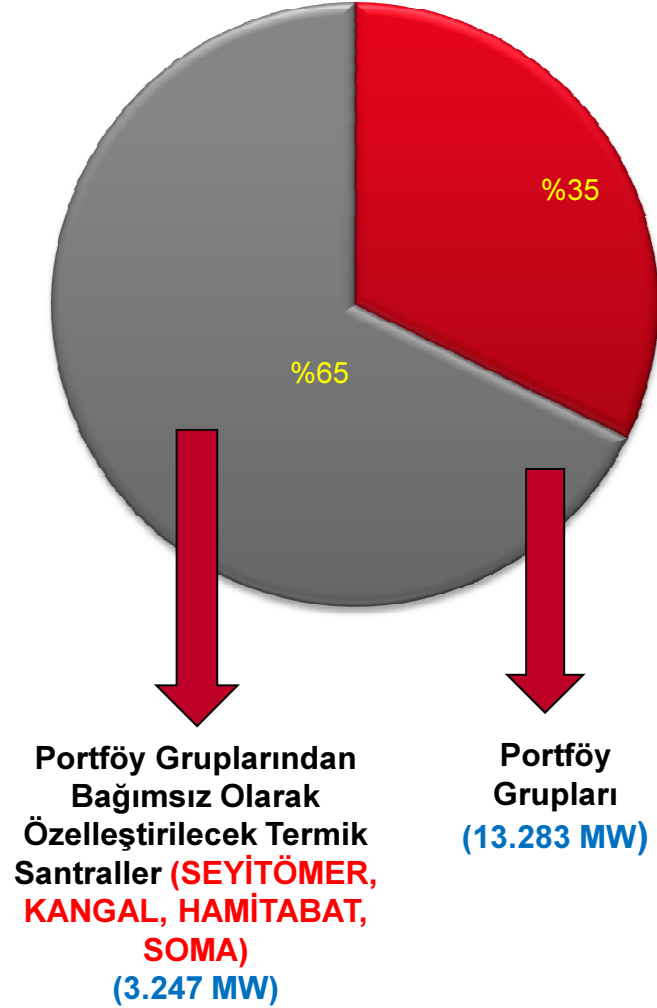

Kaynak: TEDAŞ, EÜAŞ.
(1) YBBO: Yıllık Bileşik Büyüme Oranı.

Kaynak: IEA.

Özelleştirilecek Santraller

EÜAŞ'IN
ÖZELLEŞTİRİLMEMEYECİK
SANTRALLERİ

EÜAŞ'IN
ÖZELLEŞTİRİLECEK
SANTRALLERİ

Özelleştirilmeyecek Olan Santraller

Santral İsmi	Kurulu Kapasite (MW)
Atatürk	2,405.0
Karakaya	1,800.0
Keban	1,330.0
Berke	510.0
Borçka	300.0
Sır	283.5
Batman	198.0
Muratlı	115.0
Dicle	110.0
Kralkızı	94.5
Kadıncık 1	70.0
Seyhan 1	60.0
Kadıncık 2	56.0
Şanlıurfa	51.0
Manavgat	48.0
Karacaören 2	46.4
Kepez 1	26.4
Seyhan 2	7.5
Kepez 2	6.0
Yüreğir	6.0

Portföy Grupları

Santral	Yakıt Tipi	Kurulu Kapasite (MW)
A. Elbistan B	Linyit	1,440
1 A. Elbistan A	Linyit	1,355
Ambarlı D.Gaz	Doğal Gaz	1,351
2 Ambarlı F.Oil	Fuel-Oil	1,170
Aliağa	Doğal Gaz	180
Çan	Linyit	320
3 Tunçbilek	Linyit	365
Bursa D.gaz	Doğal Gaz	1,432
Orhaneli	Linyit	210
Gökçekaya	Hidroelektrik	278
Sarıyar	Hidroelektrik	160
4 Yenice	Hidroelektrik	38
Kemerköy	Linyit	630
Yatağan	Linyit	630
Yeniköy	Linyit	420
Demirköprü	Hidroelektrik	69
Adıgüzel	Hidroelektrik	62
Kemer	Hidroelektrik	48
5 Karacaören-1	Hidroelektrik	32
Gezende	Hidroelektrik	159

Santral	Yakıt Tipi	Kurulu Kapasite (MW)
Altinkaya	Hidroelektrik	703
Derbent	Hidroelektrik	56
Hirfanlı	Hidroelektrik	128
6 Kesikköprü	Hidroelektrik	76
Kapulukaya	Hidroelektrik	54
Hasan Uğurlu	Hidroelektrik	500
Suat Uğurlu	Hidroelektrik	69
Almuş	Hidroelektrik	27
7 Köklüce	Hidroelektrik	90
Kılıçkaya	Hidroelektrik	120
Çamlığöze	Hidroelektrik	32
Çatalan	Hidroelektrik	169
Aslantaş	Hidroelektrik	138
8 Menzelet	Hidroelektrik	124
Karkamış	Hidroelektrik	189
Doğankent	Hidroelektrik	75
Kürtün	Hidroelektrik	85
9 Tortum	Hidroelektrik	26
Özlüce	Hidroelektrik	170
Torul	Hidroelektrik	103

Source: EÜAŞ.

(1) 4 öncelikli santralin önceden özelleştirilmesi planlanmakta olup Hopa 2003 senesinden bu yana işletme halinde değildir ve yukarıdaki portföylere dahil edilmemiştir. Aynı olarak özelleştirilecek olan Çatalağzı Portföy 3'ten çıkarılmıştır.

MODELLER

SATIŞ

İŞLETME HAKKI
DEVİRİ
(HİDROELEKTRİK
SANTRALLER)

VARLIK SATIŞI
(ŞİRKET
STATÜSÜNDE
OLMAYAN TERMİK
SANTRALLER)

HİSSE SATIŞI
(ŞİRKET
STATÜSÜNDE
OLAN TERMİK
SANTRALLER)

Üretim Özelleştirmelerinde Takvim

ÇATALAĞZI TERMİK SANTRALİ

Bulunduğu Yer	Çatalağzı / ZONGULDAK
Kurulu Güç	2 x 150 = 300 MW
Nominal Yıllık Üretim Kapasitesi	1.950.000.000 kWh
Santralin Yıllık Kömür İhtiyacı (Dizayn)	1.600.000 ton/yıl
İşletmeye Açılış Tarihi	
1. Ünite	1989
2. Ünite	1991
Kullanılan Yakıtın Cinsi	Taşkömürü
Alt Isıl Değeri (Dizayn)	3100 ($\pm$ 100) kcal/kg

İhale Süreci

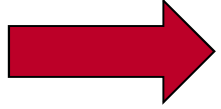
- Özelleştirme Kapsam ve Programına Alınma
- İhale Hazırlıkları
- İhale İlanı
- Veri Sitesi ve Santral Ziyaretleri
- Bilgilendirme Toplantıları
- Önyeterlilik Başvurularının ve Tekliflerin Alınması
- İhale Görüşmeleri
- İhale Sonuçlarının Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun Onayına Sunulması
- Devir süreci

Elektrik Üretim İhalelerinde Son Dönemde Yapılan Düzenlemeler

---

En fazla 3 teklif sahibinin ÖYK onayına sunulması esası

Peşin veya vadeli ödeme opsiyonları

Elektrik Sektörü Reformu ve Özelleştirmelerinden Beklenen Faydalar

- Elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının etkin ve verimli bir şekilde işletilmesi suretiyle maliyetlerin düşürülmesi
- Elektrik enerjisi arz güvenliğinin sağlanması ve arz kalitesinin artırılması
- Dağıtım sektöründeki teknik kayıpların OECD ülkeleri ortalamalarına indirilmesi ve kaçakların önlenmesi
- Gerekli yenileme ve genişleme yatırımlarının kamu tüzel kişilerine herhangi bir yükümlülük getirilmeden özel sektörce yapılabilmesinin sağlanması
- Elektrik enerjisi üretimi ve ticareti faaliyetlerinde oluşacak rekabet yoluyla ve hizmet kalitesinin düzenlenmesiyle sağlanan faydanın tüketicilere yansıtılması

---

görüş ve önerileriniz için
akir@oib.gov.tr

TEŞEKKÜRLER